

grön flodtrollslända

Ophiogomphus cecilia

Rödlista
2010

Livskraftig
LC

Nära hotad
NT

**Sårbar
VU**

Starkt hotad
EN

Akut hotad
CR

Nationellt utdöd
RE

Kunskapsbrist
DD

Grön flodtrollslända är en av Sveriges mest sällsynta trollsländor och är endast känd från Norrbotten.

Livsmiljö och ekologi

Arten är bunden till rinnande vatten där larven utvecklas under minst två års tid nere på botten. Den håller till på grus- och stenbottnar på varierande djup. Larverna förekommer, till skillnad från många andra trollsländearter, enbart i rinnande vatten såsom älvar, floder och mindre åar. De vuxna individerna flyger under slutet av juni till början av augusti. Under varma somrar flyger den tidigare i förekomstperioden och har en kortare men mer intensiv flygtid. Det är oftast hanarna man ser, patrullerande längs flodstränderna. Arten tycks välja vattendrag som är rena och klara och som flyter genom skogsmark. En viss eutrofiering förekommer dock i finska vattendrag där den fortfarande är allmän. Arten kan förflytta sig mer än 10 kilometer mellan olika vattensystem.

Utseende

Hos den fullbildade sländan är kroppsfärgen klart grön eller gröngul med svarta teckningar. Bakkroppens längd är 35–39 mm, vingarnas 29–35 mm. Ögonen sammanstötter inte på huvudets ovansida. Larven är bred och platt med korta, knubbiga, något inåtkrökta antenner. Partiet mellan ögonens framkant och antennens fäste är svagt krökt - inte kraftigt utbuktat som hos larven av den närbesläktade *Onychogomphus forcipatus*.

Utbredning

Arten förekommer i Mellan- och Sydeuropa och vidare österut långt in i Ryssland. I Norden finns den sparsamt i Danmark, vanligare i Baltikum och i Finland. I Sverige är den känd från Torne älv, Kalix älv med biflödet Ängesån samt Råneälven i Norrbotten. Det totala antalet kända lokaler är knappt 30 st.

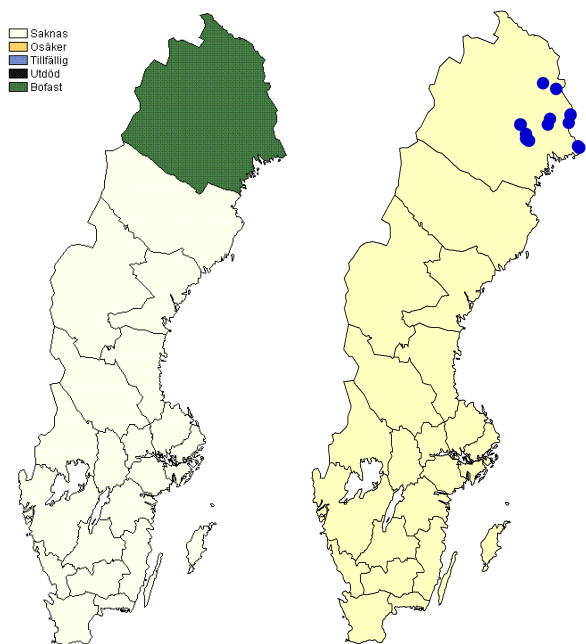
Inventeringsmetod

Då arten i Sverige lever i mycket stora älvar är håvning av larver svårt och mindre lämpligt, trots fördelen att larverna kan hittas året runt. Istället bör vuxna, flygande sländor eftersökas under juli-augusti. Säkraste perioden är vanligen i slutet av juli och början av augusti, men vädret under innevarande år har betydelse. Se ekologiavsnittet ovan för mer information om detta. Bästa strategin är att promenera utmed en sträcka av vattendraget/älven under en solig eller åtminstone halvklar dag och avsöka området med blicken. Samma sträcka bör promeneras varje år. När trollsländor ses med blotta ögat övergår man till kikare för bestämning. Om det är fråga om ett fynd i ett nytt vattendrag bör fotodokumentation ske. Denna art sitter gärna på stenar i vattnet eller på stranden men vilar ofta även i strandvegetationen. Jämfört med de flesta trollsländor är arten oskygg vilket gör att man kan komma nära. Då inga andra flodtrollsländor finns i norra Sverige är arten lätt att känna igen. Utöver idag kända lokaler och älvar så är det sannolikt att grön flodtrollslända kan påträffas i andra vattendrag i området mellan Torne och Råneälven. Det är väl värt att eftersöka arten i nya vattendrag således.

Grön flodtrollslända är fridlyst, vilket gör att kikare och kamera är lämpligaste sättet att identifiera och dokumentera arten.

Referenser

- Artfaktablad [grön flodtrollslända](#), ArtDatabanken, SLU 2010-01-19
- Bjelke, U. 2011. Grön flodtrollslända - vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2 NV-01162-10
- Dannelid, E. & Sahlén, G. 2008: Trollsländor i Sverige, en Fälthandbok, Länsstyrelsen i Södermanlands län.
- Dijkstra, K-D. B. & Lewington, R. 2006: Field Guide to the Dragonflies of Britain and Europe. British Wildlife Publishing, Milton on Stour, Dorset, UK.
- Nordiska Ministerrådet och ArtDatabanken (2002): Hundraelva Nordiska evertebrater - Handledning för övervakning av rödlistade småkryp Gärdenfors, U., Aagaard, K., Biström O (red) & Holmer, M. (III).

Fynd från 2005-2010

Grön flodtrollslända sitter gärna på stenar i vattnet eller på stranden men vilar ofta även i strandvegetationen.

Foto: Ulf Bjelke

Allmän information om Faunaväkteri

Syftet med faunaväkteri är att få kunskap om våra vilda djurs tillstånd, främst hotade arter. Genom att följa en population från år till år kan trender upptäckas och hot kan uppmärksammas. Därigenom underlättas arbetet med att bevara arterna. Förutom årlig övervakning av kända populationer innefattar faunaväkteri även återbesök av äldre fyndplatser och eftersök av nya populationer. All väkteriverksamhet sammanställs och tillgängliggörs i Artportalen och kan därmed användas inom naturvård och miljöövervakning. Verksamheten är ideell men samordnas av ArtDatabanken och Sveriges entomologiska förening.

Bli faunavaktare!

Alla är välkomna att bli faunavaktare. Du behöver inte vara expert, ett naturintresse räcker. Välj din art på artportalen.se där du får mer information om hur du blir faunavaktare.

Kontakt: asa.hedin@slu.se

www.slu.se/artdatabanken

www.artportalen.se

www.sef.nu